

Rødts 100 forslag til statsbudsjettet for 2018

Forskjells-Norge

01

Øke frie overføringer til kommunene

Store deler av velferdsstaten organiseres av kommunene. Det er en viktig forutsetning for gode tilbud at kommuneøkonomien er god nok til å kunne tilby det folk trenger og har rett på. Rødt vil derfor øke de frie overføringene til kommunene med **12 milliarder kroner**.

Tiltakspakke: Redusere fattigdom

02

Øke barnetrygden

Totalt 98 200 barn under 18 år levde i familier med vedvarende lavinntekt i 2015. Samtidig har barnetrygden blitt kuttet dramatisk, ved at summen siden 1996 ikke har blitt justert opp i takt med økende prisnivået. Økt barnetrygd er det beste tiltaket mot barnefattigdom, og Rødt prioriterer derfor å bruke **3,1 milliarder kroner** på økt barnetrygd. Det innebærer en økning på 200 kroner i måneden, noe som tilsvarer å reversere en tredjedel av det reelle kuttet i barnetryden siden 1996.

03

Øke engangsstønaden

Å sikre alle barn en økonomisk trygg start på livet er en viktig samfunnsoppgave. Kvinner som ikke har opptjent rett til foreldrepenger får i dag en engangsutbetaling ved fødsel, kalt engangsstønaden. Denne ønsker Rødt å øke fra regjeringens foreslåtte nivå på 61 150 kroner til 75 000 kroner. Kostnaden for dette tiltaket er **95 millioner kroner**.

04

Øke særfradrag aleneforeldre

I regjeringas forslag til statsbudsjett blir særfradraget for enslige forsørgere stående på stedet hvil. I virkeligheten er dette et kutt, fordi fradraget ikke justeres etter prisstigningen ellers i samfunnet. Rødt vil derfor øke særfradraget for enslige forsørgere med to ganger prisveksten for å unngå dårligere økonomi for denne gruppen. Kostnaden for dette er **40 millioner kroner**.

05

Øke overgangsstønaden

Overgangsstønaden er en midlertidig stønad som skal sikre inntekt for de som er alene med omsorgen for små barn. Stønaden gis kun til aleneforeldre med lav inntekt, og å øke denne vil være et viktig tiltak mot barnefattigdom. Derfor foreslår Rødt økt overgangsstønad slik at fullt stønadsbeløp økes fra regjeringens foreslåtte nivå på 2,25 G (ca 210 000 kr) til 2,5 G (ca 230 000 kroner). Total kostnad: **260 millioner kroner**.

06

Reversere kutt i barnetillegget i uføretrygden

Barn av uføre foreldre har fire ganger så stor sjanse til å bli uføre som andre. Barnetillegget i uføretrygden fungerte sosialt utjevne og er et viktig sikkerhetsnett mot at barn skal vokse opp i fattigdom. Regjeringen har endret reglene slik at det reelt er spart inn 38 millioner kroner i lavere utbetalinger til uføre med barn. Rødt vil reversere disse endringene, og setter derfor av **38 millioner kroner** mer til barnetillegget i uføretrygden.

07

Økt minstepensjon

Altfor mange minstepensjonister lever under fattigdomsgrensa. Størsteparten av

dem er kvinner, ofte kvinner som har jobbet deltid. Rødt vil prioriterer å øke minstepensjonen med 4000 kroner i året, både for aleneboende og samboende. Total kostnad på **505 millioner kroner**.

Tiltakspakke: Arbeidsledighet

08

Flere sysselsettingstiltak

Rødt ønsker et arbeidsliv der flest mulig får bidra til fellesskapet gjennom å jobbe. Skal vi få til det må vi i større grad legge til rette for de som faller utenfor. Derfor vil Rødt øke antallet plasser i sysselsettingstiltak, slik at flere får muligheten til å komme i arbeid. Rødt foreslår 2000 flere tiltaksplasser for helt ledige og 2000 flere tiltaksplasser for personer med redusert arbeidsevne. Total kostnad på **646 millioner kroner**.

09

Flere VTA-plasser

Ventetida på tiltaksplasser for varig tilrettelagt arbeid, der overgang til ordinært arbeid ikke er hovedmotivasjonen, er alt for lang. Som et første ledd i å trappe opp disse tiltaksplassene foreslår Rødt en økning på 500 plasser i 2018. Det vil koste **84,2 millioner kroner**.

10

Videreføre tiltakspakke mot ledighet

Regjeringen har de to siste årene bevilget midler til ulike midlertidige tiltak for økt sysselsetting i lavkonjunkturperioden. I 2018 foreslås det å kutte alle disse tiltakene, begrunnet med at arbeidsledigheten ikke er like høy. Arbeidsledighet er en av de sterkeste drivkreftene bak økt ulikhet, at folk går ledige er en stor kostnad både for enkeltpersoner og samfunnet. Arbeidsledigheten er fortsatt høy i deler av landet, sysselsettingen er lav og altfor mange er langtidsledige. Rødt mener det er altfor tidlig å kutte tiltakene mot ledighet, i verste fall kan det slå beina under den svake bedringen i arbeidsmarkedet. Vi foreslår derfor å videreføre tiltak i 2018, i og med at det fortsatt er ledig kapasitet og store uløste oppgaver. Vedlikehold av bygg og infrastruktur er arbeid som må gjøres, og som sparer oss for framtidige kostnader. Derfor foreslår vi til sammen **2 milliarder kroner** i midlertidige vedlikeholdstilskudd til kommuner, sykehus og fengsler, samt regionale utviklingsmidler. Tilskudd til kommuner fordeles etter samme prinsipp som i 2017, basert på hvor høy arbeidsledigheten er. Rødt ser ingen grunn til å begrense disse tiltakene til Sør-/Vestlandet, da ledigheten er spesielt høy også i andre kommuner, f.eks Fredrikstad.

11

Økt bevilgning til flom- og skredsikring

Arbeidet med å forberede Norge på effektene av klimaendring er enormt stort. Med ledig arbeidskraft er det en god anledning å legge en ekstra innsats i dette arbeidet. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har utarbeidet en liste med nødvendige tiltak for flom- og skredssikring som vil koste rundt 2,5 milliarder å gjennomføre. Men regjeringa gjør stikk motsatt og kutter NVEs budsjett med 136 millioner i 2018. Rødt vil reversere dette kuttet og øke med ytterligere 500 millioner. Tilsammen **636 millioner kroner**.

12

Bredbåndutbygging

Regjeringen foreslår 69,7 millioner i tilskudd til bredbåndsutbygging i områder der markedet ikke finner det lønnsomt å bygge ut. Dette er en vesentlig nedgang fra 138,7 millioner i 2017. Rødt mener lik tilgang til informasjon og kommunikasjonsmuligheter er en viktig demokratisk rettighet, og vil derfor styrke tilskuddsordningen for bredbånd i områder uten kommersiell lønnsomhet. I tillegg er dette en engangs-investering som vil gi økt sysselsetting. Rødt vil øke posten med 71 millioner kroner.

13 Øke lærlingtilskuddet med 15 000 kroner
Rødt ønsker å øke lærlingtilskuddet med 15 000 kroner per lærling. Det gjør vi både fordi samfunnet trenger flere fagarbeidere, og fordi elever bør ha rett til å fullføre utdanninga si. Elever som mangler lærlingeplass er dessuten blant de mange unge står i fare for å havne utenfor arbeidslivet. Forslaget vil totalt koste **300 millioner kroner**.

14 Reversere kutt i dagpenger
Regjeringa foreslår å kutte i opptjeningsperioden for dagpenger ved arbeidsløshet. I dag kan den arbeidsløse velge mellom å legge siste årsinntekt til grunn, eller siste tre år. Fra 1. januar 2018 skal bare opptjeningen for det siste kalenderåret gjelde. Dette kuttet vil føre til at mange arbeidsløse får dårligere råd, og det vil forsterke forskjellene. Derfor vil Rødt reversere kuttet og beholde den gamle ordningen. Det innebærer en økning på **350 millioner kroner**.

15 Gjeninnføre feriepenger for arbeidsledige
Tidligere ble det gitt ferietillegg til dagpengemottakere som fikk dagpenger i mer enn åtte uker i løpet av året. Ferietillegget ble utbetalt i slutten av januar, men regjeringen avvirket denne ordningen i 2015. Dette kuttet rammet de som har minst fra før og har bidratt til å øke forskjellene. Rødt vil derfor gjeninnføre feriepenger for arbeidsløse. Endringen vil ikke ha noen budsjetteffekt i 2018, fordi feriepenger betales ut året etter de er tjent opp. Da feriepengene ble fjernet hadde dette en innsparing på cirka **800 millioner kroner**.

16 Gjeninnføre skattefritak på sluttvederlag.
I rekken av smålige kutt regjeringa har gjennomført er fjerningen av skattefritaket på sluttvederlag. Sluttvederlag er en særskilt ordning som skal sikre økonomien til eldre som mister jobben få år før de kan gå av med pensjon. Tidligere var dette vederlaget skattefritt, Rødt vil gjeninnføre denne ordningen. Total kostnad på **48 millioner kroner**.

Tiltakspakke: Skatteparadis

17 Mer skattetilsyn
De siste årenes avsløringer om selskaper og superrike enkeltpersoner som gjemmer unna formuer i skatteparadiser viser et tydelig behov for skjerpet kontroll og økt innsats mot skatteflukt. Økte ressurser til Skatteetaten vil derfor være en viktig investering i fellesskapet. Rødt foreslår **60 millioner kroner** til å styrke Skatteetaten.

18 Styrking av Økokrim
De siste årene har kutt i budsjettene til Økokrim ført til at flere saker har blitt droppet og etterforskning utsatt. Samtidig har vi vært vitne til store avsløringer om hvordan de rikeste unndrar seg skatt gjennom å gjemme bort formuene i skatteparadiser. Rødt vil derfor styrke Økokrim med **50 millioner kroner**.

19 Øremerkede midler til skattearbeid
Økt tilsyn og etterforskning etter dagens skatteregler er ikke tilstrekkelig, det trengs også en helt ny tilnærming til skattepolitikk. Nye skattesystemer må utvikles nasjonalt parallelt med at Norge bidrar aktivt i det internasjonale arbeidet, både på EU og FN-nivå. Vi må sikre at det er nok ressurser til å få fortgang i de nasjonale prosessene, og samtidig se disse i sammenheng med de internasjonale. Derfor foreslår Rødt at settes av **150 millioner** i øremerkede midler til et samarbeidsprosjekt mellom Finansdepartementet og Utenriksdepartementet. Hovedmålet i dette tverr-sektorielle prosjektet er å utrede en mer enhetlig tilnærming til skattlegging av multinasjonale selskaper, samt å sikre rask framgang i det nasjonale arbeidet med

land-for-land-rapportering og register for egentlig eierskap.

20

Skattebistand

Rødt foreslår å gjenopprette programmet «Skatt for utvikling» under bistandsbudsjettet for å hjelpe land med å utvikle skattesystemer til det beste for landets innbyggere og det internasjonale skattearbeidet. For 2018 foreslår vi **100 millioner kroner** inn i dette programmet.

21

Støtte til sivilt samfunn

I sitt forslag har regjeringen fjernet en viktig målsetting for tildeling av bistandsmidler til sivilt samfunn. Rødt foreslår at «bærekraftig naturressursforvaltning og åpenhet om kapitalstrømmer» beholdes som ett av de prioriterte målene for bevilgninger under kapittel 160 «Sivilt samfunn».

Tiltakspakke: Velferdsprofitt

22

Reversere overføring i barnevernet

Regjeringen foreslår å overføre 500 millioner kroner fra det statlige barnevernet til «innkjøp fra private aktører». De private aktørene i barnevernet er i økende grad kommersielle selskaper som tar ut betydelig profitt fra driften sin. Rødt mener at hver krone bevilget til offentlig velferd skal gå til nettopp offentlig velferd, og ikke forsvinne ut i privat profitt. Derfor vil vi reversere denne overføringen, og i tillegg styrke kompetansearbeidet i statlig barnevern med **50 millioner kroner**.

23

Avvikle mva-ordning i sykehusene

Stadig flere oppgaver på sykehusene blir satt ut på anbud og driftes av kommersielle aktører. En stor drivkraft bak dette er en endring som trådte i kraft i 2017, hvor måten sykehusene betaler mva på er endret. Endringen hadde ingen påvirkning på bevilgningene til sykehusene, men gjør det mer lønnsomt for sykehus å kjøpe eksterne tjenester som IT, renhold, vaskeri og kantinedrift. Rødt ønsker å reversere denne endringen, som kalles «nøytral mva for helseforetakene» fra og med 2018. Dette er en provenynøytral endring.

Tiltakspakke: Arbeidslivskriminalitet

24

Styrke arbeidstilsynet

Sosial dumping, ulovlig innleie og arbeidslivskriminalitet er i ferd med å ødelegge hele bransjer i norsk arbeidsliv. Rødt ønsker å styrke Arbeidstilsynets tilsyns- og sanksjonsrett mot bedrifter som bryter arbeidsmiljøloven. Det krever økte ressurser, og Rødt foreslår **60 millioner kroner** ekstra til Arbeidstilsynet.

25

Innsats mot akrim

Innsatsen mot arbeidslivskriminalitet må inkludere flere etater enn arbeidstilsynet. I dag samarbeider NAV, Skatteetaten og Politiet med arbeidstilsynet via Akrim-sentre. Rødt vil at alle disse instansene skal kunne prioritere arbeidet mot arbeidslivskriminalitet, og foreslår derfor økte bevilgninger til NAV, Politiet og Skatteetaten på 20 millioner kroner hver. Til sammen **60 millioner kroner**.

26

Øke fagforeningsfradraget

En viktig bærebjelke i den norske modellen er sterke fagforeningskollektiv. Fagbevegelsen har vist seg å være den sterkeste kraften i kampen mot arbeidslivskriminalitet. De siste årene har imidlertid antall organiserte arbeidstakere gått ned. Bedrifters medlemskap i arbeidsgiverorganisasjoner har i praksis full fradragsrett, fordi det trekkes fra selskapets overskudd. Rødt ønsker derfor å øke fagforenings-

fradraget for å stimulere til at flere organiserer seg på sin arbeidsplass. Total kostnad **580 millioner kroner**.

Inndekning: skattepolitikk

27

Mer progressiv inntektsskatt

For å finansiere tiltakene mot økende ulikhet foreslår Rødt å øke skatten på høye inntekter. Dette gjør vi ved å øke trinnskatten fra og med årsinntekt på 598 050 kroner. Hoveddelen av skatteøkningen kommer ved årsinntekt på 850 000 kroner, og 1,2 millioner kroner. Se kap 5 om skatteopplegget for flere detaljer. Det er beregnet at endringen vil gi **15,9 milliarder kroner** ekstra til fellesskapet i 2018.

28

Økt skatt på utbytte

I tillegg til økt skatt på høye inntekter, foreslår Rødt å øke skatten på utbytte. Utbytte er den delen av verdiskapinga som eierne, oftest aksjonærer, tar ut av selskaper. Utbytte blir beskattet i det personlige skatteoppgjøret sammen med andre personinntekter. Se kap 5 om skatteopplegget for flere detaljer. Det er beregnet at endringen vil gi **6,99 milliarder kroner** ekstra til fellesskapet i 2018.

29

Fjerne skjermingsfradraget

Skjermingsfradraget er en ordning som sikrer aksjonærer rett til å ta ut en andel av utbyttet skattefritt. Nærmere omtale finnes i kap 5. Rødt ønsker å fjerne denne ordningen i sin helhet, en endring som er beregnet å gi **180 millioner kroner** ekstra til fellesskapet i 2018.

30

Fjerne verdsettingsrabatten

Rødt ønsker større endringer i formuesskatten, og vil jobbe videre med dette det neste året. Foreløpig foreslår vi at verdsettingsrabatten på sekundærboliger og aksjer og driftsmidler fjernes i sin helhet. Nærmere omtale under kap 5. Totalt vil endringen gi **1,86 milliarder kroner** ekstra til fellesskapet i 2018.

31

Arveavgift

Den største forskjellen mellom folk oppstår på fødestua; hvilken familie du er født inn i har enormt mye å si for dine muligheter i livet. Når vi ser at store formuer vokser gjennom generasjoner, og at 2 av 3 av Norges 100 rikeste er arvinger, så er det åpenbart for Rødt at vi trenger en omfordelende arveavgift. På grunn av manglende statistisk grunnlag har vi ikke hatt mulighet til å utforme en konkret arveavgift som forslag til statsbudsjettet 2018, men dette vil vi prioritere høyt i året som kommer.

32

Selskapsskatt

Skatten selskaper betaler på overskuddet sitt har blitt stadig redusert under Høyre/Frp-regjeringa. Ett av argumentene for denne endringen er at man vil hevde seg i den internasjonale konkurransen om å tilby selskaper lav skatt, og dermed få de til å etablere seg i landet. De siste ukers avsløringer om skatteplanlegging og -kriminalitet, Paradise Papers, viser med all tydelighet at et slikt kappløp mot bunnen ikke er veien å gå i skattepolitikken. Å underby skattevilkår er en konkurranse hvor selv vinneren står igjen som taperen. Rødt ønsker en ny og forbedret modell for enhetlig skattlegging, slik som EUs foreslåtte CCCTB-modell, der selskaper i større grad betaler skatt i forhold til hvor stor faktisk aktivitet de har i ulike land. På grunn av manglende tallgrunnlag har vi ikke foreslått en konkret økt selskapsskatt for 2018, men vil utrede dette fram mot neste års budsjettprosess.

33

Reversere skatteøkning for brakkearbeidere

I sitt forslag til statsbudsjett for 2018 foreslår regjeringen endringer i reglene for skattefradrag for kost og losji. Dette medfører økt skatt for folk som bor på brakke

og pendler i forbindelse med arbeid, og Rødt vil derfor reversere denne endringen på totalt **600 millioner kroner**.

34

Laveste MVA-sats

Regjeringen foreslår å heve laveste mva-sats fra 10 % til 12 %. Dette er en sats som gjelder for blant annet kollektivtransport, kino og museer, og som for ikke lenge siden ble økt fra 8 % til 10 %. Rødt ønsker ikke denne endringen, og legger derfor inn en redusert inntekt på **530 millioner kroner**.

35

Avvikle 350 kr-grensa for avgiftsfri netthandel

I dag kan privatpersoner importere varer avgiftsfritt fra utlandet opp til en grense på 350 kroner per innførsel. Dette fører til at det blir relativt billigere for folk å handle varer på nett fra utlandet, enn i butikker i Norge. Dette er et avgiftsfritak, på både mva, toll og særavgifter, som Rødt ikke ser noen grunn til å beholde. Vi støtter kravet fra både næringslivet og fagbevegelsen om at fritaket må fjernes for å sikre arbeidsplasser i handelsnæringa. Å fjerne særfrirket fra og med 1. april 2018 er beregnet til å medføre økte inntekter på cirka **900 millioner kroner** for budsjettåret 2018.

Miljø- og næring

36

Øke miljøteknologifondet

Det grønne skiftet avhenger av en omstilling av norsk industri. Miljøteknologifondet har i flere år mottatt langt flere søknader enn de har kunnet gi tilskudd til. Rødt vil derfor øke Miljøteknologifondets rammer med **350 millioner kroner** for å stimulere til utvikling av nye, grønne arbeidsplasser.

37

Opprusting av eksisterende vannkraftverk

Kraftpotensialet i eksisterende vannkraftverk er stort, og det er behov for en plan for hvordan eksisterende vannkraftverk skal opprustes. Dette vil både være et energitiltak, og et viktig miljøtiltak. Vi må utnytte potensialet i de kraftverkene som allerede finnes. Rødt vil derfor bruke **400 millioner kroner** på å planlegge og starte arbeidet med opprustinga.

38

ENOVA

Rødt foreslår å øke overføringene til klima- og energifondet med **500 millioner kroner**. Fondet finansierer tiltak for energisparing og teknologiutvikling gjennom ENOVA, og bidrar til miljøvennlig omlegging av både energibruk og -produksjon.

39

Reversere kutt i CCS

I regjeringens budsjettforslag kuttes CO₂-fangst og -lagring (CCS) fra 360 millioner til 20 millioner. Skal Norge kunne oppfylle våre krav til utslippskutt, slik vi er forpliktet til gjennom Paris-avtalen, er vi nødt til å satse på CCS-teknologi. Rødt vil derfor reversere dette kuttet på **340 millioner kroner**.

40

Kutte i petroleumsforskning

Norge trenger ikke mer petroleumsforskning. Vi trenger framtidsrettet og innovativ forskning, samt forskning på konsekvenser av tap av naturmangfold og miljøendringer. Derfor må petroleumsforskninga reduseres kraftig. Rødt foreslår å fjerne bevilgningene til Petromaks2, Demo 2000 og Strategisk petroleumsforskning, tilsammen **291 millioner kroner**.

41

Leterefusjonsordningen

Refusjonsordningen for kostnader til letevirksomhet i olje- og gassektoren er en særordning som Rødt mener bør avvikles. Formålet med ordningen er å likestille

oljeselskaper i og utenfor skatteposisjon, men i praksis har den vist seg å være en effektiv pådriver for økt letevirksomhet. Å bruke ressurser på å lete etter mer olje og gass er ikke riktig prioritering, verken for klima- eller næringspolitikken. Vi vet at verden allerede har funnet mer olje og gass enn vi kan utvinne dersom vi skal nå to-gradersmålet, da bør ikke næringspolitikken legge opp til stadig mer letevirksomhet. Å avvikle refusjonsordninga gir ingen provenyeffekt direkte i statsbudsjettet for 2018, i og med at refusjon gis etterskuddsvis i forbindelse med utligning av petroleumsskatt.

42

Seismikkskyting

På samme måte som Rødt ønsker å avvikle leterefusjonsordninga, mener vi det ikke bør prioriteres å drive geologisk kartlegging ved seismikkskyting. Vi foreslår derfor å kutte kapittelet for seismiske undersøkelser med **36 millioner kroner**.

43

Petoro Iceland AS

I regjeringens forslag er det budsjettet med driftsmidler til norsk statlig involvering i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, via et datterselskap av Petoro, Petoro Iceland AS. Rødt er uenig i denne prioriteringen av offentlig næringspolitikk, og foreslår å kutte begge postene knyttet til Petoros engasjement på Island. Tilsammen et kutt på **31 millioner kroner**.

44

Kutte i Nye Veier AS

Nye Veier har i sine bevilgninger fått i oppdrag å bygge motorveier i korridorer der jernbanen bør prioriteres, i tillegg til at disse utbyggingene har store negative konsekvenser for naturmangfold og matjord. Rødt foreslår å kutte bevilgningene med **3 704 millioner kroner**, og at posten dermed videreføres på 2017-nivå.

45

Satsing på gang og sykkelvei

Satsing på gang og sykkelvei tilrettelegger for miljøvennlig transport og god folkehelse. Rødt foreslår å øke bevilgningene til gang- og sykkelvei langs riksveiene med 374 millioner til totalt 600 mill. I tettbygde strøk er det viktig å separere syklistene og fotgjengere for å øke trafikksikkerheten. Rødt foreslår også å øke bevilgningene til sykkelveier i byene med 224 millioner. Totalt **598 millioner kroner**.

46

Kollektiv-milliardene

Midlene til kollektivsatsing i de større byene må økes kraftig. Det er et stort etterslep i bevilgninger, når vi ser på hvor mye penger Nasjonal transportplan 2014-2023 la opp til å bruke til bymiljøavtaler i foregående fireårsperiode. Belønningsordningen og bymiljøavtalene gir de større byene mulighet til å satse på kollektivtransport for å innfri klimaforlikets nullvekstmål, og premierer kommuner som prioriterer lokale tiltak som begrenser biltrafikken og dermed bedrer miljøet. Midlene kan brukes til både investeringer og drift og kan derfor økes betydelig uten store planprosesser. Rødt ønsker derfor å øke bevilgningene på de aktuelle postene med til sammen **2 000 millioner kroner**.

47

Jernbane - vedlikehold, planlegging og godstiltak

For å få jernbanen til å bli et konkurransedyktig og miljøriktig transportalternativ for både person- og godstransporter, må toget bli pålitelig, og da må vedlikeholds-innsatsen trappes kraftig opp. Det må også settes av mer penger til spesifikke godstiltak, alt fra små tiltak som gir rask effekt, til planlegging av større prosjekter. Dette er viktig for å innfri politiske mål om å flytte gods fra vei til bane og er dermed også et godt miljøtiltak. Rødt mener derfor at bevilgningene til jernbane må økes med **1 800 millioner kroner**.

48

Skogvern

For å nå målet om 10 prosent skogvern må vernet økes kraftig, og bevilgningene

må nå en milliard i løpet av to år. Rødt foreslår derfor å bevilge **358,4 millioner** mer til skogvern, fordelt på 307,4 millioner til skogvern og 1 millioner til forvaltningskapasitet i Miljødirektoratet.

49 **Styrket naturforvaltning**

En mangfoldig natur med stor artsrikdom er en viktig forsikring mot klimaendringene. Rødt foreslår å styrke ulike tilskuddspostene under Miljødirektoratet som går til viktige tiltak for å ta vare på naturmangfoldet. Til sammen øker vi postene med **399 millioner kroner**, blant annet ved å øke innsatsen for truede arter og naturtyper, vern av myr, bedret vannressursforvaltning og mot marin forsøpling.

50 **Økologisk grunnkart**

Vi har for lite kunnskap om hvor viktige naturverdier befinner seg i Norge. Et økologisk grunnkart gjør effektiv saksbehandling mulig, samtidig som utvikling kan skje uten at det går på bekostning av naturverdier. Regjeringen har foreslått å kutte bevilgningene til dette arbeidet med **50 millioner kroner**. Rødt foreslår å reversere kuttet.

51 **Reversere kutt i organisasjoner under LMD**

Regjeringa har foreslått å kutte støtten til en rekke organisasjoner som får støtte fra Landbruks- og matdepartementet, blant annet 4H, Natur og Ungdom, Spire og Matsentralen, med begrunnelse i at tildelingskriteriene for støtte er dårlige. Disse organisasjonene gjør et enormt frivillig arbeid. Særlig Matsentralen utfyller flere viktige roller, ved å minske matsvinn og redistribuere mat. Rødt vil derfor reversere kuttene til organisasjonene, og øker potten med 5 millioner, tilsammen en påplussing på **40 millioner kroner**. Det bør lages nye tildelingskriterier som legger vekt på bærekraft og som fremmer et miljøvennlig landbruk.

Feminisme

52 **Frivillige organisasjoner**

Regjeringas forslag om å kutte i støtten til JURK, rettshjelp i krisesentrene, Jussbuss og andre rettshjelpstiltak vil svekke kvinners og minoriteters rettssikkerhet, og bidra til at mennesker i en utsatt situasjon ikke får hjelpen de trenger. Rødt går derfor inn for å reversere dette kuttet på 15 millioner, og i tillegg øke potten med 15 millioner kroner for å styrke arbeidet. Totalt en økning på **30 millioner kroner** målt mot regjeringens forslag.

53 **Øke støtte ROSA**

Ifølge en evalueringsrapport fra Vista Analyse har prostitusjonen i Norge blitt redusert med 20–25% etter innføringen av sexkjøpsloven. Nå er tiden kommet for å styrke hjelpetiltakene og bidra til at flere kommer seg ut av prostitusjon. Rødt vil derfor øke støtten til ROSA-prosjektet som arbeider med å hjelpe ofre for menneskehandel ut av prostitusjon. Vi foreslår en økning på **10 millioner kroner**.

54 **Opptrappingsplan mot vold og overgrep**

Anmeldte seksuallovbrudd mot barn under 16 år har økt med 47 prosent fra 2015 til 2017. Det er en dramatisk økning som krever betydelige tiltak. Et viktig første skritt vil være å styrke opptrappingsplanen mot vold i nære relasjoner og vold og overgrep mot barn og unge. Rødt foreslår en økning på **50 millioner kroner**.

55 **Øke støtten til kvinnebevegelsen**

Norge er rangert som verdens nest mest likestilte land i Verdens økonomiske forums (WEF) årlige rapport om likestilling. Men vi dropper til fjortende plass i kategorien «lik

lønn for likt arbeid». Den siste tidens oppmerksomhet rundt seksuelle overgrep og trakassering er et annet eksempel på et område som må møtes med nye tiltak. Rødt ønsker derfor å øke støtten til den organiserte kvinnebevegelsen i Norge med **5 millioner kroner**.

56

Reversere kutt likestilling- og diskrimineringsombud

Samtidig som Likestillings- og diskrimineringsombudet opplever kraftig økning i antall henvendelser på grunn av #metoo-kampanjen ønsker regjeringen å kutte ombudets budsjett fra 53,9 millioner til 42,9 millioner. Fra 2010 til 2017 har antall henvendelser fra folk som søker veiledning gått fra 1338 til 1940 per år. Det er en klar indikasjon på ombudets viktige funksjon. Rødt vil derfor reversere dette kuttet på **11,1 millioner kroner**. Vi foreslår også å reversere kutt til likestillingssentrene på Hamar og i Steigen på til sammen **2 millioner kroner**.

Forsvar og bistand

57

Avslutte anskaffelsen av nye kampfly

Innkjøpet av kampfly av typen F-35 blir fastlands-Norges største investering. Rødt frykter det blir en feilinvestering av dimensjoner. Vi ønsker en annen utvikling av norsk forsvar, som ikke låser oss til USAs utenriks- og sikkerhetspolitikk. Rødt foreslår derfor å stryke hele posten for kjøp av kampfly med baseløsning i statsbudsjettet for 2018. Posten er på **8 997 millioner kroner**.

58

Styrke norsk forsvar

I stedet for å prioritere kampfly til bruk i angrepskrig, ønsker Rødt å styrke land- og sjøbasert forsvar. Vi foreslår å øke bevilgningene til Heimevernet, Sjøheimevernet og Hæren med til sammen **1 003 millioner kroner**.

59

Kutte i militære oppdrag i utlandet

Rødt foreslår å kutte post 1792 «Norske styrker i utlandet» med **848,8 millioner kroner**. Utgiftene som kuttes er tilknyttet Operation Inherent Resolve, Afghanistan/RSM, Mali/MINUSMA, EFP (Enhanced Force Presence) og ANA Trust Fund. Vi foreslår å beholde bevilgningene til «Tilsyn helsetjenester», samt delen av «øvrige bidrag» og «operasjonsspesifikk trening» som går til FN-operasjoner.

60

Joint Strike Missil

I sammenheng med at Rødt foreslår å kutte bevilgningene til kampflykjøp, foreslår vi også å kutte de konkrete bevilgningene til Joint Strike Missil på **1 400 millioner kroner**.

61

Bistandsmilliard

1 000 millioner kroner av det som kuttes i kampflykjøpet foreslår Rødt å bruke på bistand. Vi foreslår økte bevilgninger til postene for sivilt samfunn, menneskerettighetsarbeid, fred og forsoning og kvinner og likestilling med tilsammen 500 millioner. I tillegg ønsker vi å øke regionale bevilgninger på 500 millioner kroner.

62

Fjerne setning om boikott-organisasjoner

I regjeringens forslag til statsbudsjett tas det til orde for økonomisk boikott av organisasjoner som fremmer BDS (boikott, desinvesteringer og sanksjoner) som strategi for å presse Israel til å avslutte den 50 år lange okkupasjonen og koloniseringen av palestinsk land. Rødt er sterkt uenig i forslaget om å nekte økonomisk støtte til organisasjoner på bakgrunn av BDS-krav. Konkret foreslår vi å stryke følgende setning under kapittel 152 post 78: «Det er heller ikke i tråd med norsk politikk å støtte organisasjoner som har uttrykt hovedformål å fremme

BDS-kampanjen (Boikott, Desinvesteringer og Sanksjoner). Regjeringen er imot boikott av Israel. Boikott skaper avstand, og Regjeringen tror i stedet på dialog og samarbeid for å skape tillit som en forutsetning for å løse konflikten mellom israelere og palestinere.»

63

Oslo Freedom forum

Oslo Freedom Forum er en årlig konferanse organisert av den amerikanske stiftelsen Human Rights Foundation med tilknytning til høyreekstreme miljøer i USA og antidemokratiske krefter i Latin-Amerika. Forumet har tidligere vært utsatt for kritikk, blant annet fra Utenriksdepartementets menneskerettighetsseksjon, for å underminere FN og FNs definisjon av menneskerettigheter. Rødt mener norsk statsstøtte til organisasjonen sender et uheldig signal, og vi vil derfor kutte denne støtten på **2 millioner kroner**.

64

Kutte i Norfund

Rødt foreslår å kutte bevilgningene til Norfund med **200 millioner kroner**, ned til nivået bevilgningene var på i 2015. I tillegg mener Rødt det må foretas en uavhengig gjennomgang av utviklingseffekt i Norfund, sett opp mot deres mandat og inkludert sannsynliggjøring, katalytisk effekt og dokumentasjon av bærekraftig utviklings-effekt.

Antirasisme og minoriteter

65

5000 kvoteflyktninger

Tall fra Flyktningshjelpen viser at det i 2016 var 65,6 millioner mennesker på flukt i verden. Nesten 40 millioner av disse er internflyktninger. Dette er en økning på over 300.000 fra 2015. Rødt mener Norge har råd til å vise en større generøsitet når det gjelder folk på flukt fra krig, sult og nød. Rødt foreslår at Norge skal ta imot 5 000 kvoteflyktninger i 2018, mot regjeringens forslag på 1 120. Det medfører en samlet kostnadsøkning på **282 millioner kroner**.

66

Mer norskopplæring

Språkkunnskaper er en forutsetning for integrering og samfunnsdeltakelse. Rødt foreslår derfor å øke antall timer norskkurs som tilbys asylsøkere på mottak med søknad under behandling. Dagens tilbud er på 175 timer, Rødt foreslår å øke til 225 timer. Tiltaket er beregnet til å koste **10 millioner kroner**.

67

Kutte til HRS - gi til Refugees Welcome Norway

Human Rights Service har i en årrekke mottatt penger over statsbudsjettet øremerket integreringstiltak. Rødt mener Human Rights Service bidrar til polarisering og svekker integreringen snarere enn å styrke den. Vi vil derfor frata HRS støtten på **1,8 millioner kroner** og heller kanalisere pengene til hjelp-til-selvhjelps-organisasjonen Refugees Welcome Norway.

68

Økt støtte til LHBTI-organisasjoner

De høyreekstremes angrep på den organiserte LHBT-bevegelsen det siste året, har synliggjort den viktige rollen organisasjonene FRI og Skeiv verden spiller i kampen mot diskriminering av lesbiske, homofile, bifile og transpersoner. Rødt ønsker å styrke dette arbeidet gjennom økte overføringer til organisasjoner av og for målgruppen på **5 millioner kroner**.

69

Rosa kompetanse skole og barnehage

Rosa kompetanse skole og barnehage er kurs om kjønns mangfold for ansatte og elever i norske skoler og barnehager. Kursene gir ansatte og barn et språk for å

beskrive kjønn og seksualitetsuttrykk, og har stor overføringsverdi til temaer om mangfold, utenforskap og majoritets- og minoritetsproblematikk. Rødt vil derfor øke bevilgningene til Rosa kompetanse med **2 millioner kroner**.

70 Saemien Sijte på Snåsa

Det sørsamiske museet og kultursenteret Saemien Sijte på Snåsa er en viktig formidlings- og møtearena for sørsamisk kultur og historie. Museet har siden 1986 jobbet med å få et større museumsbygg. Rødt vil støtte denne viktige formidlingsarenaen med **5 millioner kroner**.

71 Samiske språktiltak - Hjertespråket

Språk er en viktig identitetsmarkør. Flere av de samiske språkene står svakt i Norge, og det er behov for å styrke arbeidet med de samiske språkene i Norge, både gjennom økt mulighet for fjernundervisning og styrking av språkarbeidet i de samiske kommunene. Rødt vil derfor styrke dette arbeidet med **5 millioner kroner**.

Helse og omsorg

72 Innfasing av offentlig tannpleie

For Rødt står prinsippet om gratis og universelt tilgjengelige helsetjenester sterkt. Når tannhelse er utelukket fra egenandelsordningen, mener vi det er en stor svakhet ved det offentlige helsetilbudet. Vi ser ingen grunn til at tenner ikke skal sidestilles med resten av kroppen, og foreslår en innfasing av tannpleie i egenandelsordningen. Vi foreslår **2 500 millioner kroner** til dette i budsjettet for 2018. Basert på svar på spørsmål til Finansdepartementet i forbindelse med budsjettarbeidet, ser vi for oss at et slikt første trinn i innfasingen kan bestå av 20 % dekning for årlige utgifter mellom 2 000 kr og 5 000 kr, og 40 % dekning på utgifter som overstiger 5 000 kroner.

73 Satsing på sykehusene

I forslaget til Statsbudsjett for 2018 er veksten i sykehusbudsjettene på i underkant av 1,6 milliarder. Dette må regnes som en videreføring av den systematiske underfinansieringen av sektoren vi har sett de siste 10 årene. Vi foreslår å øke bevilgningen til regionale helseforetak med **400 millioner kroner**.

74 Ansvar for hjelpemidler

Regjeringen har i Statsbudsjettet for 2018 foreslått å flytte mesteparten av hjelpemiddelansvaret fra Folketrygden og over til kommunene. Dette er en endring som brukerne, kommunene og fagfolkene ikke ønsker. Rødt foreslår at ansvaret fortsatt skal ligge i Folketrygden.

75 Fysioterapi for kronisk syke og funksjonshemmede

En kvart million nordmenn med kroniske lidelser mistet retten til behandling hos fysioterapeut uten egenandel i fjor. Dette usosiale kuttet rammet en stor pasientgruppe. Mange kronikere er uføretrygdede, og har ikke råd til enda en behandlingstkostnad. Derfor vil Rødt fjerne egenandelen på fysioterapi for kronisk syke og funksjonshemmede. Endringen har en beregnet kostnad på **300 millioner kroner**.

76 Toppfinansieringsordningen ressurskrevende tjenester

Regjeringen foreslår å øke innslagspunktet i toppfinansieringsordningen til 1 235 000 kroner. Dette er en ordning som sørger for at kommunene får dekket utgifter til spesielt ressurskrevende tjenester for personer fra staten, når de overstiger innslagspunktet. Den foreslåtte økningen er 50 000 kroner mer enn en reell prisjustering. Rødt foreslår derfor å redusere innslagspunktet med 50 000 kroner. Merkostnaden på statsbudsjettet er beregnet til **345 millioner kroner**.

- 77 Pleiepenger**
Rødt foreslår en endring i pleiepengeordningen slik at kompensasjonsgraden er 100%, og at pleiepenger også kan gis til foreldre med utviklingshemmede barn over 18 år. Den foreslåtte endringen er beregnet å koste **132 millioner kroner**.
- 78 Skolehelsetjenesten**
Alle elever bør ha tilgang til en god og trygg skolehelsetjeneste, gjennom hele skoleløpet. Dette er en tjeneste som ofte blir nedprioritert i trange kommunebudsjetter, og Rødt foreslår derfor nye øremerkede midler til 250 helårsstillinger i skolehelsetjenesten. Total kostnad på **177,5 millioner kroner**.
- 79 Øremerkede midler til rusomsorg**
Med regjeringens forslag til budsjett mener Rødt at vi ikke ligger godt nok an i opptrappingsplanen for rusfeltet. Vi foreslår derfor å bevilge **200 millioner kroner** ekstra til oppfølging av denne planen i 2018.
- 80 Barnevernsløft.**
Det kommunale barnevernet er kraftig underfinansiert, og manglende ressurser går ut over de aller svakeste barna. I tillegg til at Rødt har foreslått en stor økning i frie midler til kommunene, ønsker vi også å øke de øremerkede midlene til kommunalt barnevern med **148 millioner kroner**, for å kunne finansiere 200 nye stillinger.

Utdanning

- 81 Opprustning av verksteder på yrkesfag**
Verkstedene og utstyrsparkene på yrkesfagsskoler trenger sårt opprustning. Å oppgradere utstyret på verkstedene er et viktig tiltak for at elever skal få relevant teknologiopplæring som faktisk kan brukes i arbeidslivet. Derfor foreslår Rødt at det opprettes et utstyrsfond, i første omgang på **200 millioner kroner**, som fylkeskommunene kan søke på for utstyrsinvesteringer.
- 82 50% økning i utstyrsstipendene**
Utstyrsstipendet til videregående elever er ment å dekke kostnader til skolemateriell, slik som PC, læremateriell eller arbeidsutstyr. Drøyt 186.000 elever søkte og mottok stipend i skoleåret 2016/17. Dagens stipendnivå er langt under det reelle kostnadsnivået for nødvendig utstyr, og forskjellen er spesielt stor for yrkesfaglige linjer. Utdanning skal være gratis, det er ikke tilfellet når elever må ut med store summer til nødvendig utstyr, en situasjon som er spesielt alvorlig når forskjellene i samfunnet øker. Vi foreslår å øke satsene for utstyrsstipender med 50 %. Det innebærer en total kostnad på **135 millioner kroner**.
- 83 Reversere kutt i borteboerstipendet**
Elever i videregående skole som ikke bor hjemme hos foreldrene sine, kan i dag få bostipend dersom skolen ligger mer enn 40 kilometer fra hjemmet. Regjeringa foreslår å øke denne avstandsgrensa til 60 kilometer, noe som innebærer et kutt på 21,2 millioner. Mange steder i landet er reiseveiene så vanskelige at å det å dagspendle over 40 kilometer er en stor utfordring for unge elever. Muligheten til borteboerstipend er noe som sørger for at alle ungdom, uansett hvor de bor og hvor mye foreldrene tjener, skal ha tilgang på videregående utdanning. Rødt foreslår derfor å reversere endringen på **21,2 millioner kroner**.
- 84 3750 ekstra studentboliger**
Én studentbolig til hver femte student bør være et minimum. For å nå dette målet,

trengs det 15.000 flere studentboliger enn i dag. Ved å øke antallet nye boliger med 3750 i året kan målet nås i løpet av denne stortingsperioden. Vi foreslår derfor økte bevilgninger til studentboliger på **213 millioner kroner** i 2018.

85 Reversere kuttet til folkehøgskolene

Folkehøgskolene tilbyr et viktig tilbud til mange elever, særlig fordi de tilbyr en mer praktisk rettet utdanning. Folkehøgskolene har også blitt mer populære de siste årene, i år er det over 7600 elever går på folkehøgskoler, som ny rekord for tredje år på rad. For å kunne bevare tilbudet folkehøgskolene gir vil Rødt derfor reversere regjeringens kutt på **36 millioner kroner**.

86 Skolebibliotek

Skolebibliotekene er en viktig institusjon for litteraturformidling og leseglede blant barn og unge. Men alt for få skolebibliotek har råd til tilstrekkelige ansatteressurser og nye innkjøp for å holde samlinga oppdatert. Rødt foreslår å øke lesestimuleringsordninga med **50 millioner kroner** i tillegg til regjeringens forslag, og åpne for at skolebiblioteker kan søke på denne ordningen.

87 Redusert makspris i barnehage

Regjeringen foreslår å øke maksprisen for foreldrebetaling i barnehage til 2910 kroner, en reell økning på 110 kroner. Dyrere barnehage går ut over familiens økonomi og muligheten for barn til å gå i barnehage uavhengig av foreldrenes lommebok. Rødt vil reversere denne økningen og redusere maksprisen ytterligere til 2746 kroner for heldagsplass i barnehage. Netto kostnad som følge av økt overføring til kommunene på totalt **427,4 millioner kroner**.

Kultur og medier

88 Pressestøtte

I en tid der mediebildet preges av kommersialisering og monopolisering, mener Rødt det er viktig å sikre meningsbærende aviser, undersøkende journalistikk og en kritisk presse. Vi foreslår derfor å bevilge **32 millioner kroner** mer enn regjeringen foreslår til økt pressestøtte.

89 Kunstnerstipendene

For Rødt er det viktig at kulturpolitikken prioriterer de som skaper og formidler kunst og kultur. Å bedre kunstnerøkonomien har vært et uttalt mål for regjeringen, likevel foreslår de ikke midler til å følge opp den treårige lønnsreformen for kunstnerstipendene. Kunstnerstipendene er det viktigste kunstpolitiske virkemidlet, og å øke disse er den mest målrettede måten å bedre kunstnerøkonomien på. Rødt foreslår å øke bevilgningene med **14,4 millioner kroner** slik at den treårige lønnsreformen kan følges opp.

90 Kulturfond

Rødt foreslår å øke avsetningen til Norsk kulturfond med **50 millioner kroner**. Dette for å sikre bedre økonomi i det frie feltet og ved de mindre kunstinstitusjonene landet rundt.

91 Folkebibliotekene

Folkebibliotekene har lenge vært en stolt og viktig tradisjon i Norge. De har i tiår formidlet litteratur, kultur, opplevelser og leseglede til et bredt spekter av befolkningen, helt uavhengig av økonomisk og sosial bakgrunn. De siste årene har bibliotekene vist at de kan spille en enda viktigere rolle i framtida. Flere biblioteker har tatt i bruk ny teknologi for å utvide tilbudet gjennom hele døgnet, mens andre

biblioteker utvider låneordninger til å gjelde for eksempel verktøy. I møte med miljøproblemer og økende ulikhet, er allment tilgjengelige og gratis låneordninger noe vi må bygge videre på. Rødt foreslår **300 millioner kroner** i et løft for folkebibliotekene, kanalisert via kommunene. Satsingen gir bibliotekene mulighet til å utvide og styrke sin rolle som samfunnsinstitusjon.

Oslo-satsinger

92 Andrelinjebarnevernet

Oslo er det eneste fylket som har ansvar andrelinjebarnevernet selv, i resten av landet ligger ansvaret hos Bufetat. De statlige tilskuddene Oslo får for dette dekker langt fra merkostandene fylket har, og over tid har differansen vokst betydelig. Beregninger basert på en forsøksordning i 3 kommuner viser at underfinansieringen av Oslos andrelinjebarnevern er i størrelsesorden **160 millioner kroner**. Rødt foreslår å øke de statlige tilskuddene til Oslo tilsvarende for å jevne ut denne forskjellen.

93 Områdesatsinger

For Rødt er kampen mot forskjells-Norge den aller viktigste, og en del av dette arbeidet må gjøres spesifikt i Oslo. En rekke områder i hovedstaden har stor konsentrasjon av fattigdom, spesielt i barnefamilier, og Oslo kommune har selv satt igang konkrete områdesatsinger for Oslo Sør, Groruddalen og Indre Øst. Rødt mener at disse satsingene er av nasjonal betydning, og ønsker økte bevilgninger over statsbudsjettet. Byrådet i Oslo har satt av 125 millioner kroner til områdesatsingen. Rødt foreslår at de statlige bevilgningene legges på samme nivå, noe som innebærer en økning på **55 millioner kroner** målt mot regjeringens budsjettforslag.

Kommuner generelt

94 Reversere endringer i eiendomsskatten

Eiendomsskatten er det kommunene som fastsetter, og stadig flere kommuner bruker denne muligheten til å finansiere mer kommunal velferd. Men rammene for eiendomsskatten er det Stortinget som bestemmer, og regjeringen foreslår å fjerne muligheten kommunene har til å ilegge eiendomsskatt på «produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner». Endringen er foreslått innført fra 2019, med overgangsperiode på fem år, og vil ikke ha noen provenyeffekt i 2018.

Forslaget medfører en omfordeling av skatteinntekter fra kommunene til staten og bedriftseiere, og at store deler av industrien vil bli fritatt for eiendomsskatt. Regjeringen anslår at dette vil innebære 800 millioner i redusert eiendomsskatt for industrien når endringene får full virkning fra 2023. Siden selskapene som betaler eiendomsskatt i dag får redusert overskudd og derfor fratrukk i selskapsskatten, vil dette innebære 100 millioner høyere skatteinntekter for staten. I tillegg vil redusert skatt til kommunen for bedrifter som er hel- eller deleid av staten, bety at staten vil kunne hente ut større utbytte. For eksempel betalte Statnett i 2016 220 millioner kroner i eiendomsskatt til landets kommuner.

Både KS, Kraftkommunenes organisasjon (LKV) og Norske industrikommuner (NIK) anslår at regjeringen undervurderer effekten av endringen, og at skatten vil reduseres med mer enn 1 milliard. En lang rekke kommuner vil tape inntekter på flere titalls millioner årlig. Særlig gjelder dette kommuner som huser store industribedrifter.

Rødt går imot den foreslåtte endringen, som vil gå direkte ut over den kommunale

velferden i kommunene hvor verdiene skapes.

95 Redusere kapitaliseringsrenta

Eiendomsskatt på vannkraftverk baseres på den anslåtte markedsverdien over tid, det vil si nåverdien av framtidige inntektsstrømmer. I beregningen av nåverdien er det avgjørende hvilken rente som brukes, denne omtales som kapitaliseringsrenta. Denne renta har ligget fast på 4,5 prosent siden 2011, på tross av at det generelle rentenivået har sunket betraktelig, og på tross av at regjeringen skal gjøre en årlig vurdering.

Beregninger fra Landssammenslutningen av kraftkommuner (LKV) anslår at kommunene taper rundt 380 millioner kroner årlig på at kapitaliseringsrenta ikke har blitt nedjustert siden 2011. Konsekvensen av for høy kapitaliseringsrenta er at den reelle verdien på vannkraftverk blir vesentlig undervurdert, skattegrunnlaget blir satt for lavt og kommunene taper inntekter på eiendomsskatt fra disse kraftverkene. Rødt mener at det lave faktiske rentenivået over flere år må gjenspeiles i kapitaliseringsrenta, og foreslår at kapitaliseringsrenta settes til 2,5 % med virkning for 2018. Endringen har ingen provenyeffekt i statsbudsjettet 2018.

Justis

96 Kutte i posten for beredskapssenteret

Rødt foreslår å kutte bevilgningen på **660 millioner kroner** til bygging av beredskapssenteret på Taraldrud i 2018. Vi mener planene på revurderes og investeringen utsettes. Det er reist mange store spørsmål knyttet til beredskapssenteret, som er planlagt midt i et av de tettest befolkede områdene i Norge. Et senter, som allerede før spaden er satt i jorda, har fått så omfattende begrensninger på hvordan og hvor ofte det kan brukes at vi er faretruende nær å bygge et senter til tre milliarder som ikke dekker politiets behov. Vi mener at planene må revurderes, og foreslår derfor å utsette investeringene.

97 Øke politiets budsjetter

Rødt foreslår å øke bevilgningene til politiet med **500 millioner kroner** for å unngå nedbemanning og sikre kapasiteten i politidistriktene. For Rødt er det viktig at politiet har tid og ressurser til å være tilstede i lokalsamfunnene, at det sikres lokal beredskap ved ulykker og naturkatastrofer og at politidistriktene kan fokusere på å forebygge kriminalitet i lokalsamfunnene.

98 Kriminalomsorgen

Kriminalomsorgen har vært kraftig underfinansiert, og det er på høy tid med et løft som sikrer rettighetene til de innsatte, bedrer arbeidsforholdene for de ansatte og sørger for at kriminalomsorgen kan utføre sin samfunnsfunksjon. Rødt foreslår **100 millioner kroner** i økte bevilgninger til kriminalomsorgen. Av disse øremerkes 42 millioner til 60 nye årsverk i førstelinjetjenesten og sosialkonsulenter, 10 millioner til programmer for innsatte, 5 millioner til videreføring av TOG-tiltaket og 20 millioner til utbedring av soningsvilkår for kvinner.

Annet

99 ABE-kuttet

En av regjeringens store prosjekter har vært å kutte i offentlig forvaltning og tjenester. Siden 2015 har hvert statsbudsjett gjort «ostehøvelkutt» hvor alle de-

ler av statlig virksomhet har blitt utsatt for det samme kuttet i driftsbudsjettene. Regjeringen kaller selv kuttene for «avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform», men det eneste som skjer er at virksomhetene får trangere budsjetter. Til sammen har budsjettene blitt kuttet med 8,4 milliarder kroner fra og med 2015 til og med forslaget for 2018-budsjettet. Dette har gått ut over offentlig forvaltnings evne til å løse lovpålagte oppgaver, og eksemplene på nedbemanning og dårligere tjenester er mange fra politiet, kriminalomsorgen, skattemyndighetene, miljøforvaltningen osv. Rødt går imot dette kuttet som svekker offentlig forvaltning, og vil i forslaget til statsbudsjett for 2018 reversere alle kuttene tilknyttet denne «reformen». Netto budsjettkostnad er **1 654 millioner kroner**.

100

Redusere stortingslønna

I løpet av inneværende periode vil stortingsrepresentantene passere én million kroner i lønn. Det er det dobbelte av medianlønna i Norge. Rødt er bekymret for en utvikling der avstanden mellom de styrende og de styrte blir større. Vi ønsker ikke at politikere skal være noen lønnsadel i Norge. Derfor går vi inn for å redusere stortingslønna til 8G (cirka 749 000 kroner), den totale innsparinga blir på **30 millioner kroner**.